

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

چکیده

در میان توانایی های مختلف انسان بدون تردید خلاقیت سازنده ترین و بنیادی ترین آنهاست. دستیابی به قانون مندی هایی که به شناخت و تغییر جهان منجر شده بدون استفاده از نیروی خلاق انسان ها امکان پذیر نبوده است. همه آثار پر ارزش اصیل و ماندنی فرهنگ بشری که زندگی انسان را معنا بخشیده، ریشه در خلاقیت داشته است و این همه را تاریخ علم و هنر به روشنی نشان می دهد. با توجه به نقش اساسی خلاقیت در زندگی ضروری است که این توانایی ارزشمند را در کودکان پرورش دهیم. متأسفانه نظام آموزشی تربیتی ما در خانه و مدرسه و به تبع آن در جامعه، نه تنها این توانایی را در کودکان و نوجوانان پرورش نمی دهند، بلکه باشیوه های نامناسبی که به کارمی برد، آنرا سرکوب می کند.

در پرورش خلاقیت کودکان چند نکته مهم را باید در نظر گرفت:

نخست: توجه به نقش آموزش در خلاقیت است. تحقیقات روانشناسی و تجربیات انجام شده ، تا حدودی نشان داده اند که می توان خلاقیت را پرورش داد . اعتقاد به امکان پرورش خلاقیت و سایر خصوصیتهای فردنگرش مارانسبت به تواناییهای عظیم انسانی، درجهت مثبت تغییرمی دهد و مارابه جستجوی شیوه های مناسب برای رشد و شکوفایی آنهاوامی دارد.

نکته دوم : آگاهی از روند شکل گیری و رشد خلاقیت در کودکان، شناخت عوامل تقویت کننده و بازدارنده آن و فراهم ساختن محیط و امکانات مناسبی برای پرورش این توانایی است. باید کودکان را تشویق کنیم که خود به فعالیت ، تجربه مستقیم ، مشاهده و تفکر بپردازنند و از عادت دادن آن ها به حفظ کردن و تکرار مطالب و نیز تحمیل افکار، راه حل ها و تجربیات خود به آن ها بپرهیزیم . بگذاریم خود تجربه کنند و بیاموزند و این اصل را بپذیریم که خلاقیت در آزادی شکوفا میشود.

نکته سوم اینکه پرورش خلاقیت همچون سایر خصوصیات انسانی باید از همان سالهای نخست زندگی آغاز گردد. خلاقیت تدریجیا شکل می گیرد و رشد می یابد. اوج خلاقیت کودکان تا سنین ۶-۷ سالگی است. بنابراین اگر کودکان را با شیوه های کار خلاق آشنا نسازیم نمی توانیم از آن ها انتظار داشته باشیم که در آینده افرادی نوآور و مبتکر باشند.

تلاش مکن که کودک را پیش از پیری پیر کنی. او را خرد نکن این همان چیزیست که اکنون در دنیا شاهد آنیم. کهنسالان بر کودکان مسلطند و می خواهند آنان را زودتر از زمانیکه طبیعت مقدر داشته از دوران کودکی بیرون بکشند. آنان می کشندو خرد می کنند. کودک کودکی را برای همیشه از کف می نهد.

"اوشو"

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	..... مقدمه
۲	..... طرح مسئله
۳	..... دلالیل نیاز به مراکز فرهنگی تربیتی کودکان و نوجوانان:
۴	..... ضرورت انجام پژوهش
۴۱	..... فصل اول : مبانی موضوع
۴۲	..... ۱- خلاقیت چیست؟
۴۲	..... ۱-۱- هوش و خلاقیت
۴۳	..... ۲-۱- آموزش و پرورش خلاقیت
۴۴	..... ۳-۱- بازی و خلاقیت
۴۵	..... ۴-۱- کودک و خلاقیت
۴۸	..... ۱-۱- فرصتهایی برای خلاقیت :
۴۸	..... ۱-۶- اهمیت فرایند خلاق
۴۹	..... ۷-۱- بازی خلاق :
۵۰	..... ۸-۱- خلاقیت در بازی
۵۲	..... ۹-۱- انواع تجربه
۵۳	..... ۱۰-۱- کودک، خلاقیت و معماری
۵۴	..... ۲- روانشناسی رشد کودک
۵۴	..... ۱-۲- روانشناسی کودک زیر ۶ سال:
۵۵	..... ۲-۲- رشد اجتماعی کودک
۵۶	..... ۳-۲- رشد ذهنی و شناختی کودک از نظر پیاڑه:
۵۷	..... ۴-۲- مراحل رشد کودک در دوره پیش از دوره دبستان:
۵۸	..... ۳- بخش سوم
۵۸	..... ۱-۳- نقاشی کودکان:
۶۱	..... ۲-۳- کودک و فضای:
۶۳	..... ۳-۳- خصوصیات فضای مناسب برای کودکان:
۶۴	..... ۴-۳- دریافت حسی و هوشی فضای معماری:
۶۶	..... ۵-۳- انتظار کودک از فضا
۶۸	..... ۶-۳- کودک و فرم:
۶۹	..... ۷-۳- کودک و عناصر طبیعی:

۶۹	..... نمادها و نشانه ها: ۱-۳-۸
۶۹	..... ۱-۳-۹ - کودک و احساس
۷۰	..... ۱-۳-۱۰ - کودک و صدا:
۷۰	..... ۱-۳-۱۱ - درک و توجه کودک به فضا:
۷۱	..... ۱-۳-۱۲ - نورورنگ:
۷۲	..... ۱-۳-۱۳ - ابعاد و اندازه ها:
۷۲	..... ۱-۳-۱۴ - بازی در کودکان
۷۲	..... ۱-۳-۱۵ - نقش بازی در رشد و پرورش کودک
۷۳	..... ۱-۳-۱۶ - اهمیت بازی:
۷۴	..... نتیجه گیری:
۷۶	..... فصل دوم: شناخت بستر موضوع
۷۷	..... ۲-۱-۱ - موقعیت جغرافیایی استان تهران در کشور
۷۷	..... ۲-۱-۲ - تقسیمات کشوری در استان تهران
۷۸	..... ۲-۱-۳ - موقعیت آب و هوایی شهر تهران
۷۸	..... ۲-۱-۴ - وضعیت زمین شناختی و خاک
۷۹	..... ۲-۱-۵ - توزیع جغرافیایی زلزله هاو مناطق زلزله خیز در جهان
۸۱	..... ۲-۱-۶ - تقسیم بندی تکتونیک ایران و لرزه خیزی ایران
۸۴	..... ۲-۱-۷ - معرفی گسلهای تهران
۸۵	..... ۲-۲-۱ - تاریخچه تهران
۸۶	..... ۲-۲-۲ - جمعیت تهران
۸۶	..... ۲-۲-۳ - جغرافیایی طبیعی تهران
۸۶	..... ۲-۲-۳-۱ - موقعیت استقرار
۸۶	..... ۲-۲-۳-۲ - ارتفاع از سطح دریا
۸۷	..... ۲-۲-۳-۳ - شب زمین
۸۷	..... ۲-۲-۴ - شرایط اقلیمی
۸۹	..... ۲-۳-۱ - تقسیمات اقلیمی در ایران
۸۹	..... ۲-۳-۲ - تابش آفتاب و انرژی حاصل ازان درجه های مختلف جغرافیایی
۹۰	..... ۲-۳-۳ - ویژگیهای معماری بومی مناطق گرم و خشک
۹۲	..... ۳-۳-۴ - فرم ساختمان و اقلیم
۶۲	..... فصل سوم: مبانی نظری
۶۳	..... مقدمه
۶۴	..... ۳-۱ - زیبایی و تنشیات عالی در خدمت ایجاد مقیاس انسانی

۶۴	۲-۳-شکل گیری فضابراساس مراتب زمانی و مکانی
۶۵	۳-شکل گیری براساس تنوعهای هندسی غنی و محکم
۶۶	۳-۴-ایجادوحدت درعین کثرت
۶۶	۳-۵-انطباق محیطی، همدلی موزون باطیعت
۶۷	۳-۶-تقارن
۶۸	۳-۷-شفافیت
۶۹	۳-۸-مقدم شمردن حس یزدانی برحس زیبایی
۶۹	۳-۹-فرم
۷۱	۳-۱۰-خط
۷۲	۳-۱۱-سطح صاف
۷۳	۳-۱۲-شکل
۷۴	۳-۱۳-انتخاب فرم
۷۵	۳-۱۴-احساس فرم
۷۸	۳-۱۵-نقش گیاه درساخترفضاکیفیت فضای
۸۰	۳-۱۶-نقش آب
۸۳	نتیجه گیری
۸۴	فصل چهارم : بررسی نمونه ها
۸۹	۴-۱-۲-مرکزشماره ۱۶ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان-رصدخانه
۹۵	۴-۲-۱-فروت گامز (FRUIT GUMS) مهدکودکی درپینتو، اسپانیا:
۱۰۰	۴-۲-۲-مرکزکودکان وارنربراس (WARNER BROS)
۱۰۱	۴-۲-۲-کودکستان بربیوزار
۱۱۶	۴-۲-۳-طراحی فضای بازی کودکان دردبی
۱۲۰	۴-۲-۴-موze کودکان هیوگو
۱۲۱	۴-۲-۵-مهدکودک والنسی:
۱۲۲	۴-۲-۶-مهدکودک شاهزاده کوچولو:
۱۲۳	۴-۲-۷-موze کودکان و نوجوانان شهربادن سوییس
۱۳۰	۴-۲-۹-نتایج استخراج شده از تحلیل نمونه ها
۱۳۸	فصل پنجم : استانداردها و ضوابط
۱۳۹	۵-فضاهای موردنیاز
۱۳۹	۵-۱-۱-بازی ورشد عاطفی کودک:
۱۳۹	۵-۱-۲-فضاهای بازی ورشد اجتماعی کودک:
۱۴۰	۵-۱-۳-فضای بازی ورشد جسمی

۱۴۰	۴-۵-محوطه بازی خردسالان:
۱۴۰	۱-۵-مکانهای الزامی در طراحی فضای کودکان:
۱۴۱	۲-۵-در طراحی فضای کودک باید به موارد ذیل توجه کرد:
۱۴۱	۲-۵-استانداردها و ابعاد بدن کودک:
۱۴۲	۲-۵-درب ها
۱۴۲	۳-۵-پنجره:
۱۴۳	۴-۵-تجهیزات مهد کودک
۱۴۳	۵-۵-توصیه های معماری داخلی:
۱۴۳	۶-۵-الرامات عمومی:
۱۴۴	۳-۵-چند اصل مهم در طراحی:
۱۴۶	۲-۵-طراحی فضاهای آموزشی:
۱۴۷	۳-۵-طراحی اصولی شکل کلی فضای معماری:
۱۴۷	۴-۵-ساختن فضای آموزشی با عملکرد بالا:
۱۴۷	۵-۵-ارائه آموزش‌های غیر مستقیم و گروهی با ایجاد کارگاه‌های جنبی:
۱۴۸	۳-۵-ایجاد فضای مطلوب و منطبق با شرایط جسمی و روانی کودک:
۱۴۸	۴-۵-استانداردهای طراحی زمینهای بازی
۱۴۹	۴-۵-نکات ضروری در طراحی وسایل بازی:
۱۵۰	۴-۵-رهیافت‌های طراحی برای کودکان:
۱۵۱	۴-۵-ایمنی کودک
۱۵۲	۴-۵-نگهداری و مراقبت

۱۵۵ ..... فصل ششم: برنامه فیزیکی طرح

۱۵۹	۱-۲-۶- بررسی سازه پروژه
۱۶۰	۲-۲-۶- مزایا
۱۶۱	۳-۲-۶- معایب
۱۶۱	۴-۲-۶- سازه‌های بالاسکلت فلزی
۱۶۲	۵-۲-۶- جهت انتخاب نظام سازه کل مجموعه بررسیهای زیرانجام گرفت:
۱۶۳	۶-۲-۶- بررسی سیستم تأسیسات مکانیکی و برقی

۱۴۹ ..... فصل هفتم: طراحی

۱۵۰	۱-۱-۷- مشخصات سایت:
۱۵۱	۲-۱-۷- دسترسیهای سایت
۱۵۲	۳-۱-۷- بررسی همسایگی ها
۱۵۳	۴-۱-۷- بررسی دیدهای اطراف سایت

۱۵۵	۱-۷-۵- بررسی شبی سایت
۱۵۶	۱-۷-۶- بررسی بادغالب
۱۵۷	۱-۷-۸- بررسی زاویه تابش و نور مناسب
۱۵۸	۱-۷-۹- بررسی ورودی سایت
۱۵۹	۱-۲-۷- ارائه آلترا ناچیو
۱۶۰	۲-۲-۷- شکل گیری کانسپت نقشه ها

مقدمه

خلاقیت قابلیتی است که در همگان وجود دارد اما نیازمند پرورش و تقویت می‌باشد تا به سر حد شکوفایی برسد. فرد خلاق کسی است که از ذهنی جستجوگر و آفریننده برخوردار باشد. خلاقیت برآیند فرآیندهای ذهنی و شخصیتی فرد بوده و به تولیدات و آثاری منجر می‌شود که نو و بدیع بوده، خاصیتی متكامل داشته و با واقعیتها، منطبق بوده و در غایت به سود جامعه بشری هستند. اساساً پرورش عنصر انگیزشی خلاقیت باید در بستر خانواده صورت گیرد، زیرا مستعدترین محیط برای شکل دهی آن محیط کلامی و نظام تربیتی و رفتاری خانواده است. کودک و نوجوان اوقات زیادی را در خانواده سپری می‌کنند، بنابراین این طبیعی است که بیشترین تاثیر را نیز از آن بپذیرند.

هنگامیکه نوزادی متولد می‌شود و گریه‌های او به صدا در می‌آید، این فریادها تنها یک مفهوم دارد، چرا؟ نوع خلقت آدمی به گونه‌ای است که او پرسشگر به دنیا می‌آید. اوج پرسشگری و خلاقیت در ابتدای زندگی انسان شکل می‌گیرد. کودکان با رفتارهای خود، همیشه آدمی را مبهوت می‌کنند؛ چشمانی که دائم در حال جست و جو است و گویش‌هایی که منتظر کوچکترین تحریک برای پیدا کردن منبع صدا و اندامی که با خستگی ناپذیری به هر گوشه‌ای سرک می‌کشد. یک کودک دو یک یا سه ساله در طول روز از یک ورزشکار حرفه‌ی بیشتر حرکت و بیش از یک نوار ضبط صوت صحبت می‌کند. گاهی آنقدر انرژی دارد که براحتی به خواب نمی‌رود. انسان با روحیه خلاقی پا به دنیا می‌گذارد و تنها این بزرگسالان هستند که به واسطه جهل، این روحیه را نابود می‌کنند.